

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ιωάννης Λεκάκης

Καθηγητής Καρδιολογίας

“ Η Καρδιολογία είναι
μια ειδικότητα
που μεγαλούργησε

”

Ο Καθηγητής Ιωάννης Λεκάκης αποφοίτησε από την Ιωνίδειο Πρότυπο Σχολή το 1969 και από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1975 με βαθμό Άριστα. Ολοκλήρωσε την εξειδίκευσή του στην Παθολογία και την Καρδιολογία στην Αθήνα. Μετεκπαιδεύτηκε στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης (ΗΠΑ), στο Παρίσι και στο Einthoven. Εξελέγη Καθηγητής Καρδιολογίας ΕΚΠΑ το 2011 και Διευθυντής της Β' Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής, Αττικόν Νοσοκομείο, το 2015. Αφυπηρέτησε το 2018 και έλαβε τον τίτλο του Ομοτίμου Καθηγητού Καρδιολογίας ΕΚΠΑ. Υπηρέτησε ως Πρόεδρος της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας και του Ελληνικού Κολλεγίου Καρδιολογίας, Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Λιπιδολογίας και Αθηροσκλήρυνσης, Μέλος της Επιτροπής Κατευθυντήριων Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας, Πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας Περιφερικής Κυκλοφορίας της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου. Επίσης, υπηρέτησε ως adhoc μέλος της Επιτροπής Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας. Τα κυριότερα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται στη μελέτη του ενδοθηλίου και της αρτηριακής σκληρίας. Είναι συγγραφέας σε περισσότερα από τριακόσια πενήντα άρθρα σε περιοδικά μετά από κρίση και επίσης έχει συγγράψει πολλά κεφάλαια σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά. Το έργο του αναφέρεται σε 130.000 αναφορές που τον κατατάσσουν στους πρώτους 10 ερευνητές του ΕΚΠΑ με βάση την κατάταξη Google Scholar. Στην παρούσα φάση είναι Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Ψηφιακής Ιατρικής και Πρόεδρος της Εταιρείας Καρδιαγγειακών Προβλημάτων Εγκυμοσύνης. Διευθύνει τον Καρδιολογικό Τομέα στην Κεντρική Κλινική Αθηνών και είναι Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής της Κλινικής αυτής.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΑ ΣΑΝΙΔΑ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΟ ΛΙΓΝΟ

Ποιες ήταν οι σημαντικότερες διαγνωστικές ή θεραπευτικές καινοτομίες την εποχή σας στο πεδίο της καρδιαγγειακής υγείας;

«Πρόκειται για μια εποχή που η Καρδιολογία βελτιώθηκε σημαντικά σε πολλούς τομείς. Στην επεμβατική Καρδιολογία η είσοδος των επικαλυμμένων stents ουσιαστικά μηδένισε την πιθανότητα επαναστένωσης μετά από αγγειοπλαστική των στεφανιαίων αρτηριών αλλά εμφανίσθηκε η υψηλή πιθανότητα θρόμβωσης και η ανάγκη για παρατεταμένη αντιαιμοπεταλιακή αγωγή. Στον τομέα των βαλβιδοπαθειών η διαδερμική αντιμετώπιση της στένωσης της αορτικής βαλβίδος και των παθήσεων της μιτροειδούς και πνευμονικής βαλβίδος αναπτύχθηκε σημαντικά. Στη καρδιακή ανεπάρκεια συνέχισαν να βελτιώνονται οι φαρμακευτικές και μη φαρμακευτικές θεραπείες με συνεχή βελτίωση της πρόγνωσης των ασθενών αυτών.

Στον τομέα της διαγνωστικής Καρδιολογίας η είσοδος της μαγνητικής τομογραφίας καρδιάς και της αξονικής στεφανιογραφίας άνοιξε νέες διαγνωστικές προσεγγίσεις».

Τι θυμάστε από τη θητεία της στην Προεδρία της ΕΚΕ;

«Η πρόοδος στην διεθνή Καρδιολογία αποτυπώθηκε και στις εκδηλώσεις της ΕΚΕ. Η σχέση μας με την Ευρωπαϊκή Καρδιολογική Εταιρεία αλλά και με τις δύο Αμερικανικές Καρδιολογικές Εταιρείες ενισχύθηκε σημαντικά με κοινές επιστημονικές εκδηλώσεις. Στα εκπαιδευτικά μας προγράμματα προστέθηκαν εκδηλώσεις με τους Νοσηλευτές, γεγονός που αύξησε σημαντικά το ενδιαφέρον αλλά και την παρακολούθηση των συνεδρίων μας.

Δημιουργήθηκαν νέες ομάδες εργασίας μεταξύ των οποίων και Ομάδα Νοσηλευτικής Καρδιολογίας. Σε κάθε εκδήλωση Περιφερικού τομέα της ΕΚΕ πραγματοποιούντο σεμινάρια Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης σε επιλεγμένα άτομα από τη τοπική

κοινωνία π.χ. δασκάλους, καθηγητές, αστυνομικούς κ.λπ. Στον τομέα των υποτροφιών δόθηκαν υποτροφίες σε ειδικά αντικείμενα που υπήρχε ανάγκη. π.χ. μαγνητική τομογραφία καρδιάς και συγγενείς καρδιοπάθειες».

Παράλληλα με το επιστημονικό σας έργο, έχετε αναπτύξει αξιοσημείωτη δράση σχετικά με την Ψηφιακή Καρδιολογία. Σε ποιους τομείς της Καρδιαγγειακής Υγείας θα δούμε θεαματικές εξελίξεις στο μέλλον;

«Οι ψηφιακές μέθοδοι θα αλλάξουν το τοπίο και στην Καρδιολογία. Η τεχνητή νοημοσύνη ήδη προσφέρει τις υπηρεσίες της στην Καρδιολογία,

κυρίως στην απεικόνιση, αλλά και σε άλλους τομείς π.χ. οργάνωση και λήψη αποφάσεων. Οι γιατροί που θα χρησιμοποιούν υπηρεσίες τεχνητής νοημοσύνης θα έχουν

“ Οι ψηφιακές μέθοδοι θα αλλάξουν το τοπίο και στην Καρδιολογία ”

ένα σημαντικό πλεονέκτημα έναντι αυτών που δεν θα την χρησιμοποιήσουν.

Η εξατομικευμένη προσέγγιση θα αναπτυχθεί με την χρήση και γενετικής ανάλυσης και θα καθορίζονται ομάδες ασθενών με καλύτερη ανταπόκριση σε ορισμένες θεραπευτικές επιλογές και με λιγότερες ανεπιθύμητες ενέργειες.

Η χρήση φορητών συσκευών βοηθά ήδη σημαντικά ιδιαίτερα στο τομέα των αρρυθμιών. Η από απόσταση επικοινωνία ασθενούς-ιατρού βοηθά σημαντικά στη μείωση των μετακινήσεων και στην κάλυψη απομακρυσμένων περιοχών της χώρας.

Τέλος, η έρευνα θα βοηθηθεί με την χρήση περισσότερων δεδομένων, την μεγάλη υπολογιστική ισχύ και τη χρήση φορητών συσκευών».

Είχατε την τύχη να συνεργαστείτε με τον Δημήτρη Κρεμαστινό, έναν επιστήμονα και πανεπιστημιακό με αξιοσημείωτη επιστημονική και κοινωνική δράση. Τι θυμάστε από τη συνεργασία σας;

«Είχα την ευκαιρία και την τύχη να συνεργαστώ στενά με τον αείμνηστο Δημήτρη Κρεμαστινό στην δημιουργία και οργάνωση της Β΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής στο Νοσο-

Με τον Δημήτρη Κρεμαστινό

κομείο «Απικόν». Ο άνθρωπος αυτός ξεχώριζε για πολλούς λόγους.

1. Ήταν οπωσδήποτε ένας εξαιρετικός κλινικός γιατρός με πολύ καλή εκπαίδευση αλλά και ξεχωριστό ερευνητικό έργο.

2. Είχε ιδιαίτερες οργανωτικές ικανότητες. Ήξερε να βλέπει το ουσιαστικό και όχι το επουσιώδες και να επικεντρώνεται σε αυτό. Στην υπουργική πορεία του δημιούργησε 7 νέα Νοσοκομεία, μεταξύ των οποίων και το Νοσοκομείο Αττικών.

3. Ήταν δίκαιος, μπορούσε να ξεχωρίζει τους καλύτερους και να τους υποστηρίζει. Δημιούργησε Σχολή με πληθώρα μαθητών του που κατέλαβαν υψηλές θέσεις στο ΕΣΥ και το Πανεπιστήμιο.

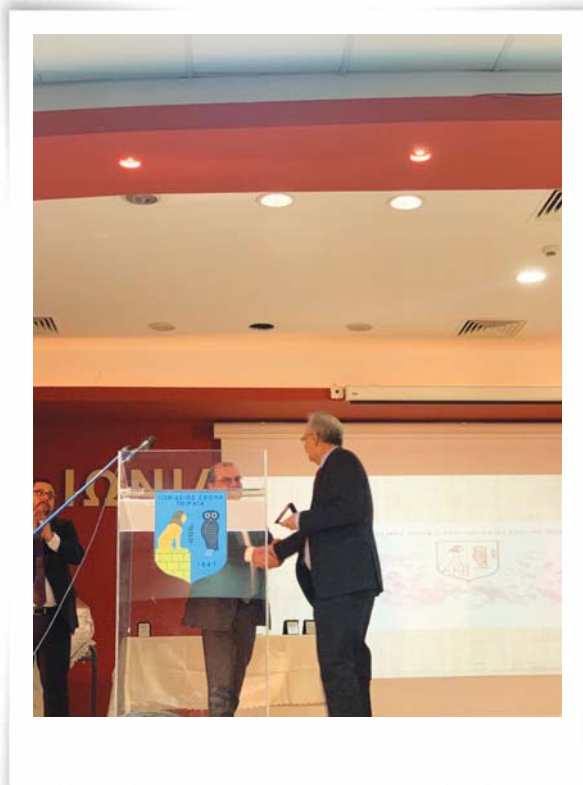
Πέρα από αυτά ήταν ένας άνθρωπος με αγάπη στους ανθρώπους και τους ασθενείς του, με ενσυναίσθηση και φροντίδα για τα αγαπημένα του Δωδεκάνησα».

Τι θα λέγατε στους σημερινούς νέους καρδιολόγους για την επιστήμη και την ηθική στην ιατρική;

«Οι νέοι καρδιολόγοι πρέπει να είναι εξαιρετικά καταρτισμένοι και να παρακολουθούν με λεπτομέρειες τις εξελίξεις στον τομέα τους.

Επιπλέον, πρέπει, ιδιαίτερα οι απασχολούμενοι στα νοσοκομεία, να έχουν ερευνητικά ενδιαφέροντα που δεν θα περιορίζονται στην εισαγωγή μερικών ασθενών σε πολυκεντρικές μελέτες. Η διδασκαλία των νεοτέρων συναδέλφων σε συνέδρια ή κλινικές πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα.

Ο νέος καρδιολόγος φυσικά θα είναι επικεντρωμένος στο ιδιαίτερο αντικείμενο του π.χ. ηλεκτροφυσιολογία, απεικόνιση κ.λπ., αλλά πρέπει

να μπορεί να αντιμετωπίσει ολιστικά τον ασθενή του. Αυτό σημαίνει ότι η συνεχιζόμενη εκπαίδευσή του πρέπει να περιλαμβάνει πολλούς τομείς πέρα από το ιδιαίτερο αντικείμενό του.

Όλη η προσπάθεια αυτή της διά βίου μάθησης πρέπει να συνοδεύεται από ηθική και ενσυναίσθηση.

Η καρδιολογία είναι μια ειδικότητα που μεγαλούργησε, βελτίωσε την πρόγνωση των ασθενών και οφείλει να συνεχίσει τον δρόμο της προόδου και της προσφοράς».

“

Η διδασκαλία των νεοτέρων
συναδέλφων σε συνέδρια
ή κλινικές πρέπει να αποτελεί
προτεραιότητα

”